

Protokoll styremøte

24. august 2017

Til stede fra:

Styre: Leif Helge Kongshaug, Torill Helgerud, Magnus Johnsen, Per Øyvinn Sola, Erling Gresseth, Magnus Johnsen

2.varamedlem Merethe Mørk.

Forfall: Per Ivar Lauman

Adm: Oddbjørn Flataker

Møtested: Scandic Hell, Stjørdal

Leif Helge ønsket velkommen til styremøtemøte i Stjørdal, der det og arrangeres Agrisjå 2017.

Sak 70-2017. Godkjenning av innkalling og sakliste.

En sak meldt under eventuelt. Tyr sin strategi knyttet til rovdyrdebatten – og våre medlemmer. Møte med Nortura i morgen – ønsker litt diskusjon om saken knyttet til felles oppfatning av markedssituasjonen.

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjent.

Sak 71 -2017 Godkjenning av protokoll fra styremøte 21-22 juni 2017.

Vedtak:

Protokoll fra styremøte den 2017 godkjennes og underskrives av de som var tilstede.

Sak 72-2017 Orienteringssaker

Sak 72 a Orientering fra møter vi har deltatt i.

Sak 72 b Rapport fra det organiserte avlsarbeidet.

Sak 72 c Generell orientering fra administrasjonen.

Vedtak.

Styret tar orienteringene i sak 72a-72b og 72 c til etterretning.

Sak 73 -2017 Regnskap per juli 2017

Med saksdokumentene var det lagt med regnskapsoversikt med kommentarer.

Regnskapet viser god utvikling og er bedre enn fjoråret og budsjett som skyldes:

Økt inntekter knyttet til medlemskontingent, DNA analyse, seminsalg og tilskudd.

Det er økt driftskostnader knyttet til testingsstasjonen på Staur. De andre kostnadene er i tråd med budsjett.

Kommentarer fra styret.

Greit at organisasjonen har større økonomisk handlefrihet. Vi må vurdere hvordan vi best bruker den økonomiske utviklingen til det beste for ammekunæringen og avlsarbeidet framover.

Vedtak:

Styret tar orienteringen om regnskapet per juli til etterretning.

Sak 74-2017 Mulig eksklusjons sak – import av levende dyr.

Det var med saksdokumentene lagt ved grundig informasjon knyttet til TYRs vedtekter §4, og spesielt knyttet til kulepunkt 8 og 9.

Administrasjonen har så lagt håndtert saken etter vedtak i sak 101-2013 og gjeldene prosedyre. I og med at den var meldt til styret hadde styret en grundig diskusjon rundt saken og gjorde slikt vedtak:

Vedtak:

Prosedyre vedtatt av styret i sak 101-2013 knyttet til § 4 skal følges. Saken kommer opp på neste som egen sak på neste styremøte for endelig vedtak.

Styret vurderer om det er behov for presiseringer i §4 ved gjennomgang og revidering av vedtektene før neste årsmøte.

Sak 75- 2017 Videre arbeid med revidering av TYRs strategiplan.

Styret behandlet saken knyttet til revidering av TYRs strategiplan opp i sak 67-2017 der det ble vedtatt at en arbeidsgruppe bestående av: Inger Johanne, Torill, Erling, Leif Helge samt daglig leder. Strategiplanen blir og et sentralt tema på ledersamlingen den 18-19 oktober.

Etter samtale med styreleder inviteres styret til å ta en diskusjon før arbeidet starter der styremedlemmer oppfordres til å komme med konkrete innspill knyttet til:

1. Butikken

Avl og produkter av dette (her under organisering av avlsarbeidet)

Finansiering

Kommersialisering av TYR

Tjenester vil skal tilby

2. Informasjon og markedsføring.

Hva savnes og hva skal prioriteres

3. Medlemsnytte/ strategisk påvirkning

Hva er viktigst for en organisasjon i

vekst

4. Organisasjon

Beskrivelse av raselagenes og fylkeslagenes rolle inn under TYR.

Oppfordres styret til minst komme med 2-3 viktige elementer som arbeidsgruppen må arbeide videre med.

Strategiplanen blir et sentralt tema på ledersamlingen i høst.

Vedtak

Arbeidsgruppa tar med seg innspill knyttet til arbeidet med revidering av strategiplanen.

Gruppa må starte med arbeidet så snart som mulig.

Sak 76 -2017 TYR Ledermøte 18-19 oktober – Forslag til saksliste

Årets ledersamling arrangeres den 18-19 oktober med oppmøte til lunch den 18. Teknisk arrangør i år er TYR Akershus og vi har valgt å legge ledersamlingen til

Kringler Gjestegård, Åsvegen 775 Maura (Nannestad)

På Kringler gjestegård ligger alt til rette for stemningsfulle og produktive konferanser, møter og ledersamlinger. Konferansegården ligger vakkert til i kulturlandskapet, bare 15 minutter fra Oslo Lufthavn Gardermoen. Den restaurerte tømmerlåven fra 1876 kan i dag tilby konferansefasiliteter, peisestue og spisesal. Gården kan friste med lekre matopplevelser laget av lokalproduserte råvarer og eget produsert øl. Det er fine muligheter for mosjon i skogen, langs bygdeveien eller i treningsrommet ved elva.

Konferansegården tilbyr overnatting i et nybygd tun med 4 hus. I dag er det 33 rom fordelt på 20 enkeltrom og 13 dobbeltrom. I tillegg kan 4 personer overnatte på Stabburet. Alle rom har egne bad

18. oktober

11.30-12.30	Oppmøte og lunch
12.30-12.50.	Velkommen ved ordfører og leder i TYR Akershus
12.50-14.45	Generell informasjon fra styreleder / daglig leder Ledere i rase og fylkeslag
14.45-15.00	Pause
15.00-16.30	Separatmøte for rase- og fylkeslag
16.30- 16.40	Pause
19.00 18.00	Gjennomgang av forslag til endringer i TYRs strategiplan Gruppeoppgaver knyttet til strategiplanen. (ansvarlig Torill og Inger Johanne)
18.00	Oppsummering av svar/ debatt Årets ammekuproducent - Hva har skjedd siden siste
20.00	Felles middag- orientering fra driften Kringler Gjestegård

19.oktober

08.30-10.30	Norsk storfekjøttproduksjon – Bærekraftig og lønnsom. Ammekua sin rolle i klimabildet- nasjonal /internasjonalt Produksjon av norsk storfekjøtt med basis i gras og grovfor med økt bruk av utmarksbeite. 5. punkts klimatiltak for storfekjøttproduksjon med basis i ammekua. (her ser vi for oss 2 eksterne foredragsholdere ... Bjørn Gimming i Bondelaget kan være aktuell. Utmarksbeite, utfordringer og muligheter)
10.30- 11.30	Økonomiutvalget sitt arbeid fram til neste års jordbruksoppgjør. (Orientering av leder i Økonomiutvalget)
11.30- 12.00 12.30.	Oppsummering av årets Ledermøte ved ordfører og styreleder/daglig leder Lunch med utsjekking

Styret bes komme med vurderinger om det er andre forslag til saksliste.

Det er og muligheter til å gårdsbesøk i nærheten. Hvis dette er aktuelt så må dette gjøres på onsdag før middag.

Styremøte fra dagen før, med oppmøte kl. 15.00 den 17.oktober.

Vedtak:

Programmet følges slik foreslått med noen justeringer på tid for separatmøter og pauser.

Sak 77- 2017 Ammekua i klimadebatten – TYRs holdning og forslag til tiltak

TYR har valgt å jobbe sammen med de andre organisasjonene i landbruket. Dette arbeidet resulterte i at det ble laget et VEIKART FOR NORSK LANDBRUK – KLIMA FRAM TIL 2050.

Dette dokumentet er skrevet av Norsk Landbrukssamvirke i samarbeid med NHO Mat og Drikke og Norges Bondelag.

Arbeidet ble igangsatt på invitasjon fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft nedsatt av Solberg- regjeringen med mål å forslå en over en overordnet strategi for å fremme grønn konkurransekraft fram mot 2030 og fornybarsamfunnet i 2050. Veikartet er presentert i mange sammenhenger og er bygd opp slik:

- Innledning med bakgrunnsinformasjon
- Nåsituasjonen
- Trender gir en oversikt over viktige driver som vi forme næringen framover
- Visjon
- Tiltaksområder og anbefalinger
- Viktige usikkerhetsmomenter.

Veikartet er grundig og omfattende, og det er et godt grunnlag i de diskusjoner som er i dag og som sikkert vil komme framover.

At dette med klima er in i tiden er ikke vanskelig å registrer i media. Her er et lite klipp av noen aktuelle problemstillinger den siste tiden

TYR er og delaktig i et doktorgradprosjekt som er knyttet opp mot Optibeef prosjektet for å få mer fakta knyttet til klimautslipp fra ammekua.

Dette skal gi oss mer kunnskap som vil være nyttig for at næringen kan bidra aktivt i tiltak for å redusere klimautslipp uten å redusere matproduksjonen.

Tilnærmingen til problemstillingen er at og ammekuproduksjonen skal være proaktiv til å finne løsninger knyttet til storfekjøttproduksjon og klima.

Vider er det nødvendig i større grad en tidligere og se på klimaspørsmålene og opp mot det nasjonale avlsarbeidet som gjøres.

Her kan stikkord

- produksjon av mat på norske ressurser med basis i grovfôr og beite.
- Grovfôropptakskapasitet og fôrutnyttelse
- Mordyrstørrelse
- Alder på ammekua
- Bruk av kraftfôr
- Osv.

I administrasjonen skal en ansatt ha ansvar for å være en aktiv part i de aktuelle diskusjoner som kommer samt at vi og vil jobbe fram konkrete faktaopplysninger knyttet til disse spørsmålene.

Målsetning å komme fram til en punktliste som gir oss fakta svar og tiltak som vi kommuniserer.

Denne punkt listen skal ikke være for lang men kanskje inneholde 3 til 5 punkt.

Vedtak:

Styret har orienteringen om ammekua i klimadebatten til etterretning. Det gis en nærmere orientering om saken på neste styremøte, samt at dette og blir et tema på Ledersamlingen i oktober.

Sak 78-2017 Prosessen for jordbruksoppgjøret 2018 -2019 – Styret sitt oppdrag til økonomiutvalget

TYR har hatt som normal prosess at det er økonomiutvalget som har jobbet med forslag til tiltak for bedret økonomi for ammekunæringen fra høsten og fram til styret vedtar forslag til tiltak på styremøte i januar.

	Oppgaver prosesser	Ansvarlig / hvem involveres	Tidsfrist
1	Forslag gjennomgås i økonomiutvalget	Økonomiutvalget	Oktober
2	Forslag fra økonomiutvalget	Styret	Styremøte oktober
3	Gjennomgang av tilbakemeldinger på svar fra rase og fylkeslag gjennomgås i Ledermøte	Økonomiutvalget	Ledermøte
4	Forslag til prioriteringer behandles av styret	Økonomiutvalget/ styret	Møte desember
5	Bearbeidet forslag sendes til rase og fylkeslag for innspill og tilbakemelding	Rase og fylkeslag	Sendes etter styremøte i desember
6	Innspill fra rase og fylkeslag	Økonomiutvalget	1. uka i januar
7	Forslag til TYRs prioriteringer, godkjennes	Styret	Møte i slutten av jan

8	Revidering av kravdokument	Økonomiutvalget/ styret	Etter styremøte
9	Endelig kravdokument sendes rase og fylkeslag	Økonomiutv. /adm	Innen 1. februar
10	Kravdokument gjennomgås / presenteres for det lokale Bondelaget	Fylkeslagene i TYR	Etter møteplan Bondelaget
11	Kravdokument presenteres for aktuelle politiske partier på Stortinget	Økonomiutvalget	Etter avtale
12	Kravdokument presenteres / gjennomgås med avtalepartene,	Økonomiutvalget	Etter avtale med partene
13	Kontinuerlig oppfølging mot partene /Stortinget når forhandlinger er i gang	Økonomiutvalget	Etter behov.

Siste år ble det av styret vedtatt at vi skulle ha en mer grundig prosess der vi involverte rase og fylkeslagene tidligere i prosessen.

Det ble derfor utarbeidet et arbeidsdokument – **Norsk storfekjøttproduksjon -Bærekraftig og lønnsom.**

Arbeidsdokument innhold en faktadel, og utviklingstrekk i jordbruksoppgjørene fra 2001 -2016. Som avslutning på dokumentet ble det utformet 10 spørsmål som var relevante der det var foreslått 3 alternative svar. I tillegg kunne de gis kommentarer hvis forslag til svar.

Innkomne svar med kommentarer ble gjennomgått på Ledermøte i Stavanger.

Det ble gjort anbefalte prioriteringer fra Ledermøte til Økonomiutvalget.

Etter vedtak i Stortinget om at partene skulle fordele en økt ramme etter forslag fra Venstre er de viktigste satsene som gjelder ammekua slik:

Kvalitetstillegg:

Klasse O kr 2,50 – Klasse O+ eller bedre kr 7,50 - justering for fettgrupe 4+ **Distriktstilskudd**

kjøtt storfe:

Sone 2 kr 4,95 – Sone 3 kr 7,75 – Sone 4 kr 11,70 – Sone 5 kr 13,70

Driftstilskudd

Ammekyr 6-39 kyr i sone 1-4 kr 3282 -i sone 5-7 kr 3632 **Tilskudd**

husdyr.

Ammeku 1-50 kyr kr 3880 fra 51 kyr kr 780- Andre storfe kr 780 **Beitetilskudd:**

Utmarksbeitetilskudd kr 628

Beitetilskudd kr 350

Kulturlandskapstilskudd alt areal kr 155 Arealtilskudd – grovfôr

Sone 1 kr 0, Sone 3 kr 85, Sone 4 kr 105, Sone 5 kr 240, Sone 6 kr 270, Sone 7 – kr 316

Tilskudd ferie og fritid

Kr 74200 per foretak

Det ble store endringer knyttet til innretning beitetilskudd der det ble en reduksjon på kr 78 per dyr innmark og en økning på kr 200 for utmarks, samt endringer i arealtilskudd grovfôr for sone 1 og sone 3 der sone er nå ikke har arealtilskudd (-kr 40) og sone fikk en reduksjon på kr 20 til ny sats kr 85. Ut i fra siste oppgjøre så bør styre vurdere om det skal gis noen signaler til Økonomiutvalget hva som er viktig å prioritere ut i fra TYRs tidligere krav og hva som er oppnådd, samt de endringer som er gjort i siste års oppgjør.

Styret hadde en grundig diskusjon rundt prioriteringer og hvordan en skal involvere tillitsvalgte og gjorde slikt vedtak:

Vedtak.

Økonomiutvalget tar hensyn til innspill fra styret, og arbeidet knyttet til neste års oppgjør starter etter at resultat av stortingsvalget er kjent.

Sak 79-2017 Eventuelt

Det var i denne saken meldt 2 saker. 79a-2017

TYRs sin rolle i rovdyrdebatten 79b-2017

Innspill til møte med Nortura.

79a-2017 TYRs rolle i rovdyrdebatten

TYR har valgt å samordne sine innspill sammen med Bondelaget. Holdningen til TYR er at vi må forbeholde oss til lovlige fattet vedtak i Stortinget knyttet til rovdyr. Saklig opplysninger knyttet til problemet mellom rovdyr og beitedyr skal være førende. Det må videre jobbes aktivt med problemstillingen knyttet til økt bruk av beite og rovdyr. TYRs holdning er generelt for alle rovdyr og ikke spesifikk for ulv.

Vedtak:

TYR samordner fortsatt sine innspill knyttet til rovdyr problemene sammen med Bondelaget. Med økt konflikt mellom beitende storfe og rovdyr vil TYR vurdere om saken skal håndteres annerledes.

79b-2017 Møte med Nortura.

Styret hadde en god diskusjon rundt viktige saker knyttet til Nortura som organisasjon og våre medlemmer.

Vedtak:

Konkrete saker som ble drøftet tas opp i møte med Nortura.

Sak 80 -2017 Oppsummering / evaluering av møte

Styret hadde en god oppsummering og evaluering av møtet.

Neste styremøte blir i forbindelse med Ledersamlingen den 18-19 Okt. Styret møter den 17. oktober med møtestart kl.15

Stjørdal 24. august 2017

Leif Helge Kongshaug

Erling Gresseth

Torill Helgerud

Inger Johanna Bligaard

Per Øivin Sola

Magnus Johnsen

Kopi: Merethe Mørk og Per Ivar Laumann